

СЕКЦІЯ 3
РОЛЬ І ПОТЕНЦІАЛ ВІТЧИЗНЯНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА
У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНО СТІЙКОЇ ДЕРЖАВИ

УДК 338

Білецька Олена
студентка групи ППМ-51
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна
Науковий керівник: Мариненко Наталія
доктор економічних наук, професор
професор кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Olena Biletska
student of the group PPM-51
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine
Scientific supervisor: Nataliia Marynenko
Doctor of Sciences (Economics), Professor
Professor of the Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

**ОСНОВНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ ПІД
ЧАС ВІЙНИ**
**MAIN ASPECTS OF THE DOMESTIC ENTERPRISES FUNCTIONING DURING THE
WAR**

В умовах воєнного стану виникає необхідність дослідження показників активності підприємницької діяльності в Україні.

Розвиток підприємницької діяльності є однією з головних передумов формування та реалізації експортного потенціалу держави, матеріального збагачення та зростання рівня життя населення [1].

За останній рік – рік повномасштабної воєнної агресії російської федерації проти України, було проведено декілька досліджень щодо стану і потреб бізнесу України у цей складний період. Результати досліджень [2; 3] свідчать про те, що за період війни підприємства активно допомагають своїй країні, стараються підтримувати українську економіку та демонструють позитивну динаміку щодо відновлення. Майже 90% вітчизняних підприємств займаються волонтерською діяльністю та активно допомагають ЗСУ. Варто відзначити, що малий і середній бізнес відновлюється, продовжує створювати робочі місця, що є особливо важливим для економіки країни під час війни та перемоги над ворогом.

Варто відзначити, що українські підприємства все частіше взаємодіють з обласними військовими адміністраціями та територіальними громадами. Проте обізнаність бізнесу про державні та регіональні програми підтримки є низькою. Тому варто скористатись актуальними програмами та знати всі нюанси, які можуть допомогти бізнесу під час війни [4].

Під час опитування [2] респонденти відзначили, що під час війни перед вітчизняним бізнесом постає ряд перешкод, основними з яких є: відсутність достатньої кількості платоспроможних клієнтів на внутрішньому ринку (50,5%), непрогнозованість розвитку ситуації в Україні та на внутрішньому ринку (48,4%), відсутність достатнього капіталу (40,4%), непередбачувані дії держави, що можуть погіршити стан бізнесу (26%), недоступність

кредитних коштів (25,8%), недоступність грантових програм, які оголошені Урядом (20,7%) та перешкоди з боку регуляторних та/чи фіскальних органів (27%).

Отже, під час повномасштабної війни бізнес активно допомагає країні боротися за свою незалежність. Підприємства створюють робочі місця, займаються волонтерством. Війна внесла свої корективи у їхню діяльність, адже бізнес відчуває нестачу фінансових ресурсів, недоступність кредитних коштів тощо. Проте, незважаючи на труднощі, у країні продовжують успішно діяти підприємства, які розвиваються та сприяють зростанню національної економіки.

Перелік використаних джерел:

1. Сучасний стан підприємницької активності в Україні. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4818>.

2. Стан та потреби бізнесу в умовах війни: результати опитування в січні 2023 року. URL: https://business.dii.gov.ua/uploads/5/28594-stan_ta_potrebi_biznesu_v_umovah_vijni_rezul_tati_opituvanna_v_sicni_2023_roku.pdf.

3. Стан та потреби бізнесу в умовах війни: результати опитування в січні 2023 року. URL: <https://cid.center/the-state-and-needs-of-business-at-war-results-of-the-january-2023-survey/>.

4. Підтримка бізнесу в умовах війни. URL: <https://business.dii.gov.ua/wartime>.

УДК 005.915

Боднар Артур

студент групи ПФМ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Радинський Сергій

кандидат економічних наук

доцент кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Artur Bodnar

student of the group PFm-51

Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Sergii Radynskiy

PhD (Economics)

Associate Professor of Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ЯК СПОСІБ ЗАПОБІГАННЯ БАНКРУТСТВУ ПІДПРИЄМСТВ FINANCIAL RECOVERY AS A WAY OF PREVENTING BUSINESS BANKRUPTCY

Санації відводиться важлива роль у системі стабілізаційних заходів, що спрямовані на виведення підприємства із фінансової кризи. Як показує практика зарубіжних країн, саме санація підприємств має значний потенціал та належить до найбільш дієвих механізмів фінансового оздоровлення суб'єктів господарювання.

У спеціальній літературі є різні підходи до визначення економічної сутності поняття «санація». Термін походить від латинського «sanare» і перекладається як оздоровлення. Найбільш поширеним серед дослідників є визначення, що санація – це заходи щодо фінансового оздоровлення підприємства, які реалізуються з допомогою сторонніх юридичних